

दुहुँ गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन

२०७५ / ०७६

दुहुँ गाउँपालिका
हिकिला, दार्चुला
७ नं. प्रदेश
२०७५

दुहुँ गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७५ दुहुँ गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्ताव लाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : दुहुँ गाउँपालिका आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्ताव लाई कार्यान्वयन गर्नको लागि स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम दुहुँ गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** (१) यस ऐन को नाम आर्थिक ऐन २०७५/०७६ रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७५ साल श्रावण १ गते देखि दुहुँ गाउँ क्षेत्रमा लागु हुनेछ ।

२. **सम्पत्ती कर** : गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अनुसुची (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ती कर / घर जग्गा कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

३. **भूमिकर (मालपोत)** गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका जग्गामा यस्तो जग्गाको उपभोगका आधारमा अनुसुची (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाईने र असुल उपर गरिने छ । एकिकृत सम्पत्ती कर लगाएको अवस्थामा भूमिकर नलाग्ने ।

४. **घर जग्गा बहाल कर** :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा टप्पर जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले बहाल दिएकोमा त्यस्तो बहाल रकममा अनुसुची (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाईने र असुल गरिने छ ।

५. **व्यवसाय कर** : गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवा मा पुजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसुची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

६. **जडी बुटी कवाडी र जीव जन्तु कर** :

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन खोटो जडी बुटी वनकस कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निशेध गरेको जिवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जन्तुको हाड सिङ्ग, प्वाख, छाला, जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरे बापत अनुसुची (५) बमोजिमको कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

७. **सवारी साधन कर** : गाउँपालिका क्षेत्र भित्र दर्ता भएका सवारी साधनहमा अनुसुची (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइएन छ र उक्त कर सम्बन्धीत प्रदेश ले असुल गरी अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम स्थानीय तहको विभाजय कोष माफार्नत गाउँपालिकाको संचित कोषमा बाँडफाँड गर्ने पर्नेछ ।

८. विज्ञापन कर : गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने विज्ञापनमा अनुसुची (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ । यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम सम्बन्धीत प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजस्व बाँडफाड गर्नु पर्नेछ ।

९. मनोरञ्जन कर :

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसुची (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ । यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम सम्बन्धीत प्रदेशले निर्धारण गरेको मनोरञ्जन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजस्व बाँडफाड गर्नु पर्नेछ ।

१०. बहाल विटौरी शुल्क

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र आफुले निर्माण, रेखदेखवा संचालन गरेका हाँट बजार पसल वा सरकारी जग्गामा अनुसुची (९) मा उल्लेख भए अनुसार बहाल विटौरी शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

११. सेवा शुल्क दस्तुर :

गाउँपालिकाले निर्माण संचालन, वा व्यवस्थापन अनुसुची (१०) मा उल्लेखित स्थानीय पुर्वाधार र उपलब्ध गराईएको सेवामा सेवा ग्राहि बाट सोही अनुसुचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाईने र अशुल उपर गरिने छ ।

१२. गिट्टी बालुवा ढुंगा खानी उद्योग मा लगाइने कर

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेका गिट्टी बालुवा ढुंगा खानी उद्योग लगाए वापत अथवा उपयोग गरे वापत अनुसुची (११) मा उल्लेखित दरमा पर्यटन प्रवेश शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

१३. पर्यटन प्रवेश :

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र निर्माण गरेका उद्यान, पार्क चिडियाखाना ऐतिहासिक तथा पुरावतात्वीक सम्पदा, संग्रहाल जस्ता सम्पदा उपयोग गरे वापत पर्यटक हरु वाट अनुसुची (१२) मा उल्लेखित दरमा पर्यटन प्रवेश शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

१४. कर छुट : यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका ब्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१५. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि : यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची १

क्र.सं.	विवरण	करको दर रु.			कैफियत
1	छाप्रो,फुसको छाना भएको कच्ची घर प्रति वर्ष	१०.०			
2	टीन,स्लेट ढुङ्गा,टायलको छाना भएको एक मझेलो घर प्रति वर्ष	२५.०			
3	टीन,स्लेट ढुङ्गा,टायलको छाना भएको दुई मझेलो घर प्रति वर्ष	५०.०			
4	टीन,स्लेट ढुङ्गा,टायलको छाना भएको दुई मझेलो भन्दा बढी घर प्रति वर्ष	१००.०			
3	RCC घर ४ कोठा सम्मको आवासिय प्रयोजन प्रति वर्ष	१५०.०			
4	RCC घर ४ कोठा देखि १० कोठा सम्मको आवासिय प्रयोजन प्रति वर्ष	२५०.०			
5	RCC घर 10 कोठा भन्दा माथि आवासिय प्रयोजन प्रति वर्ष	३००.०			
6	RCC घर ४ कोठा सम्मको ब्यवसायिक प्रयोजन प्रति वर्ष	२००.०			
7	RCC घर 5 कोठा देखि १० कोठा सम्मको ब्यवसायिक प्रयोजना प्रति वर्ष	३००.०			
8	RCC घर 10 कोठा भन्दा माथि ब्यवसायिक प्रयोजन प्रति वर्ष	५००.०			
अनुसूची २					
1	मालपोत कर खर फागलो १ रोपनी सम्म	५			

२	मालपोत कर खर फागलो १ रोपनी भन्दा माथि प्रति रोपनि	८			
३	मालपोत कर खेति योग्य जमिन ५ रोपनी सम्म	१०			
४	मालपोत कर खेति योग्य जमिन ५ रोपनी भन्दा माथि प्रति रोपनि	१५			
५	मालपोत कर दार्चुला तिडकर सडकले छोएको १ रोपनि सम्म	२०			
६	मालपोत कर दार्चुला तिडकर सडकले छोएकोमा १ रोपनि भन्दा माथि प्रति रोपनि २० का दरले हुने	२०			

प्रत्येक वर्ष मालपोत नबुझाउने ब्याक्तिलाइ प्रति वर्ष ४०%का दरले मालपोत जरीवाना थप्दै लैजाने ।

अनुसूची ३

घर बहाल कर:- यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र घर, जग्गा, टहरो, छाप्रो, पसल, ग्यारेज, गाडी, मेसिनरी औजार, डोजर लगायत निर्माणका साधन लगायत र अन्य साधनहरु भाडामा लगाएमा भाडा रकमको १०% बहाल कर लगाउने ।

अनुसूची ४

क्र.सं.	विवरण	प्रस्तावीत करको दर रु.	नविकरण दर रु	थप दस्तुर	कैफियत
१	चिया, नास्ता पसल	३००.०	१५०.०		
२	किराना पसल, खाद्यान्न पसल	७००.०	३५०.०		
३	रेष्टुरेन्ट, होटल, बार,	२०००.०	५००.०		
४	खाद्यान्न पसल, किराना पसल र चिया नास्ता समेत भएको पसल	१०००.०	५००.०		

5	घुम्टी पसल (कपडा,भाँडावर्तन, सुनचाँदी, मूर्ती आदि)	५००.०	५००.०		
6	तयारी पोसाक वा काँचो कपडा पसल	१०००.०	५००.०		
7	स्टेसनरी तथा खेलकुद सामग्री पसल	१०००.०	५००.०		
8	मासु पसल	१०००.०	५००.०		
9	बाल काट्ने सैलुन	५००.०	२५०.०		
10	ब्यूटी पार्लर	२०००.०	१०००.०		
11	निर्माण सामग्री पसल	३०००.०	१५००.०		
12	भाँडा पसल	२५००.०	१५००.०		
13	मोटर साइकल वर्कसप	२०००.०	१०००.०		
14	जिप,बस,ट्रक,ट्रेक्टर, वर्कसप	३०००.०	१५००.०		
15	सामान्य औषधी पसल	१०००.०	५००.०		
16	ल्याव,एक्सरे सहितको औषधी पसल	३०००.०	१५००.०		
17	सून चाँदी पसल (सानो ठुलो)	३०००.०	१५००.०		
18	मदिरा पसल	५०००.०	३०००.०		
19	सूर्तिजन्य पदार्थ बिकृ बितरण	२०००.०	१०००.०		
20	सामानको थोक बिक्रेत(गल्ला तथा किराना)	५०००.०	२५००.०		
21	टेलरीङ्ग पसल	५००.०	२५०.०		
22	निर्माण ब्यवसायी (घ) वर्ग ईजाजत	१००००.०	३०००.०	६०००.०	
23	निर्माण ब्यवसायी (ख) सीफारीस	१०००.०			

24	निर्माण ब्यबसायी(क) सीफारीस	१५००.०			
25	ग्रिल उद्योग	३०००.०	१५००.०		
26	फर्निचर उद्योग तथा ब्यबसाय	३०००.०	१५००.०		
27	खाद्य उद्योग (पाउरोटी, चाउमीन, चाउचाउ)	२०००.०	१०००.०		
28	लघु जल विद्युत आयोजना प्रति किलो वाट	१५०.०			
29	कुटानी पिसानी मिल	५०००.०	२५००.०		
30	घट्ट १२ महिने	१५०.०			
31	घट्ट ६ महिने	७५.०			
32	घट्ट आंशिक रुपमा चलने	२५.०			
33	अन्य उद्योग तथा ब्यबसाय	२०००.०			

अनुसूची ५

दुहुँ गाउँपालिका भित्रका कवाडी वस्तुमा न्यूनतम रु.२५०००/-मा ठेक्का आह्वान गर्ने।

अनुसूची ६

सवारी साधन कर प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची ७

होर्डिङ बोर्ड तथा भित्ते लेखनको प्रति स्क्वर फुट रु.५००/- प्रति वर्षका दरले कर लगाउने।

अनुसूची ८

क्र.सं.	विवरण	करको दर रु.			कैफियत
1	मेला संचालन प्रत्येक पटक	१०००.०			

2	हाईभिजन हल	५००.०			
	जम्मा	१५००.०			
अनुसूची ९					
सरकारी जग्गा भोक चलन गरे बाफत प्रति रोपनी रु.१००/- बहाल शुल्क लिइनेछ ।					
अनुसूची १०					
क्र.सं.	विवरण	करको दर रु.			कैफियत
१.	सम्पत्ति मुल्याङ्कन,मुल्याङ्क अंकको	०.२% ले हुन आउने रकम			
	१००००० देखी ५००००० सम्म	२००			
	६००००० देखी १०००००० सम्म	२००			
	११००००० देखी २०००००० सम्म	०.२			
	२१००००० देखी ३०००००० सम्म	०.२			
	३१००००० देखी ४०००००० सम्म	०.२			
	४१००००० देखी ५०००००० सम्म	०.२			
	५१००००० देखी ६०००००० सम्म	०.२			
	६१००००० देखी ७०००००० सम्म	०.२			
	७१००००० देखी ८०००००० सम्म	०.२			
	८१००००० देखी ९०००००० सम्म	०.२			
	९१००००० देखी १००००००० सम्म	०.२			
२.	सिफारीस(नागरीकता/गरीब/बिपन्न)	१००.०			

	दलित, अपांग र अल्पसंख्यकका लागि	५०.०		
३.	मालपोत सिफारीस	२५०.०		
४.	नयाँ मदिरा पसल अनुमति सिफारिस	१५०००.०		
५.	मदिरा पसल नविकरण सिफारिस	३०००.०		
६.	प्रमाणित नेपालको प्रयोजन	१००.०		
७.	प्रमाणित बैदेशिक प्रयोजन	५००		
८.	निवेदन दस्तुर	१०.०		
९.	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि	५०.०		
१०.	व्यक्तिगत घटना दर्ता विलम्ब शुल्क	५०.०		
११.	काउन्सिल प्रमाणिकरण सुल्क	१००.०		
१२.	गैर सरकारी संस्था सिफारीस सुल्क	१०००.०	५००.०	
१३.	अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था सिफारीस सुल्क	२०००.०	१०००.०	
१४.	क्लव/आमा समुह/बाल समुह दर्ता सिफारीस सुल्क	५००.०		
१५.	क्लव/आमा समुह/बाल समुह दर्ता दस्तुर	३००.०		
१६.	बन्दुक नविकरण दस्तुर	५००.०		
१७.	अन्य संघ संस्था दर्ता सिफारिस दस्तुर	५००.०		
१८.	अन्य संघ संस्था दर्ता दस्तुर	१०००.०		
१९.	व्यवसाय सम्बन्धी सीफारीस दस्तुर	३००.०		
२०.	विद्युत जडानको लागी सिफारीस दस्तुर	३००.०		

२१.	घरको नक्सा पास (Darchula Tinkar Road आसपास)	५/-वर्ग फुट			
२२.	घरको नक्सा पास Darchula Tinkar Road आसपास बाहेक	३/- वर्ग फुट			
२३.	रोहवरमा बसी कागजात गरेको, चार किल्ला कित्ता काट, सर्जिमिन गरेको	५००.०			
२४.	परामर्स सेवा दर्ता सिफारीस दस्तुर	२०००.०			
२५.	पशु व्यवसाय फर्म दर्ता दस्तुर	५००.०			
२६.	मिलापत्र दस्तुर	१०००.०			
२७.	लिखत प्रतिलिपि प्रतिपाना दस्तुर	१०.०			
२८.	टेलिफोन/नेटवर्कको टावर दस्तुर	१५०००.०			
२९.	बोर्डिङ्ग स्कूल अनुमति दस्तुर	१००००.०			
३०.	बोर्डिङ्ग स्कूल कक्षा बृद्धि दस्तुर	१००००.०			
३१.	बोर्डिङ्ग स्कूल ठाउ सारी सिफारिस दस्तुर	५०००.०			
३२.	बोर्डिङ्ग स्कूल वार्षिक कर(आधार भुत तह)	३०००.०			
३३.	बोर्डिङ्ग स्कूल वार्षिक कर (माध्यमिक तह)	६०००.०			
३४.	लघु वित्त कम्पनी वार्षिक कर	५०००.०			
३५.	सहकारी संस्थाको वार्षिक कर	५००.०			
३६.	बैंक तथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (क वर्ग)	१५०००.०			
३७.	बैंक तथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (ख वर्ग)	१००००.०			
३८.	बैंक तथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (गवर्ग)	७०००.०			

३९.	बैंक तथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (घ वर्ग)	५०००.०			
४०.	दण्ड जरीवाना	नियमानुसार			
अनुसूची ११					
क्र.सं.	विवरण	करको दर रु.			कैफियत
१	खरी निकासी प्रति ट्रेक्टर	१०००.०			
२	खरी खानी अनुमती	१००००.०			
३	नीकासी शुल्क संकलन प्रती टेक्टर	३००.०			
४	गिट्टी बालुवा संकलन प्रति कट्टा	१०.०			
५	छाना छाउने स्लेट ढुङ्गा प्रति गोटा	५.०			
६	घर बनाउने ढुङ्गा प्रतिचट्टा	५००.०			